

אוכל לאריות

אני מעריץ את חושיהומור של פינחס ספיר.
שאלו אותו מדוע קיבל על עצמו לשכת פרקליט ועדת-יתקון לוותר על חלק משכרה הטיחה העצום שלהם. מדוע דווקא הוא?

והוא ענה בצניעות נהדרת: מדוע לא הוא? הרי משהו היה מוכרח לעשות את זה. אז מדוע לא ספיר?

אפשר לדמיין את הסצינה בדיוק. גולדה יושבת בחוג שריה. היא רוצה להטיל על אחד מהם לשכנע את הפרקליטים. מבטה מסובב בחזר. שפירא? לא, לא שפירא. הוא מעורב בעניין. גבתי? לא, הוא עסוק מדי בענייני חקלאות. בורג? לא כדאי, אולי ה' פרקליטים הם יהודים רפורמיים. הילל? זה יפחיד אותם. שטיינבו? יחשבו ש' משהו במשפחה חולה. דיי? הוא ימכור להם עתיקות.

וכן, מסובב המבט, עד שהוא נתקל ב' פינחס ספיר, היושב לו בפניה, נחבא אל הכלים.

למה לא הוא? חשבה גולדה. וקראה: שמעינא, פינייה, אולי תעשה לי טובה...

אבל אולי היתה סיבה לגמרי אחרת לבחירתו של פינחס ספיר לתפקיד זה. סיבה מסוימת מאוד, וגם סבירה מאוד.

אני יכול לתאר לעצמי שיחה טלפונית: "תני לי את עורך-הדין פלוני. זה אחת, פלוני? שמעינא, יש לי בקשה קט' נה אליך. יש לנו צרות במפלגה. אז אולי אתה תוריד איתו מאה משכר-הטירחה שלך? מה? אני מתכוון מאה אלף! שמעינא, זה כדאי לך. אני אדאג שלא תפסיד. סמוך עלי. אני כבר אמצא הזדמנות. אז מה אתה אומר? ששים אלף? גם טוב. אז נסכם שאתה מוריד שבעים אלף, מה? זה יהיה בסדר, סמוך עלי..."

אי הטיפש שיסרב?
אי הגיבור שיגיד לא?
ובכלל, מה זה שבעים אלף? רות כשכחי לעשות טובה לספיר? הוא יחזיר. כאמת אפשר לסמוך עליו.

איך? נו, באמת. יש אלף צורות. די שירים מלפני דאלמוני.

למשל כך:
תני לי את אלמוני. כן, המנכ"ל של שלמונית בע"מ. האלו, זה אלמוני? שמע' נע, יש לי בקשה קטנה אליך. שמעתי שאתה צריך תקנון חדש לחברה. אז אני רוצה לעשות איתו טובה לעורך-דין פלוני. נ'י, כן, נו, פלוני הגדול, זה שקראו לו פעם פלונסקי. אז תן לו לסדר את התק' נו, טוב? מה אתה אומר? יש לך יועץ מישפטי בשכר? גם לי יש. אז מה? קח את פלוני. ותשלם לו טוב, אתה שומע? איזה שבעים אלף לירות. זה כדאי לך, שמע לי. עוד נ'פגש."

ואחרי זה, עוד שיחה דמונית. למשל:

"תני לי את פלמוני. זה מהוועדה הבין-מישרדית. האלו, פלמוני? שמעתי שיש לכם בעיות עם אלמוני. מה הוא רוצה? להעלות את המחירים? לא, בא בחשבון? אבל מה, תן לו עלייה קטנה. איזה שבעים אלף. מה אמרת? מדיניות? מדיניות? שמדיניות! אז זהו זה, מה?"

וכן הלאה.
אין אדם במדינה שיש לו כוח-שיכנוע כמו פינחס ספיר.

כל מילה זהב!

כל העניין הזה הוא בדיחה. בדיחה על חשבוננו.

ואם משהו מאיתנו יאמין בזה, הוא כסיל גדול יותר מכפי שנדמה לו.

ויתור הפרקליטים על חלק מ' שכרה הטיחה איתו משנה דבר.

לא להלכה, ואפילו לא למעשה. כל העובדות נשארו בדיוק כפי שהיו.

עובדה א': מישרד-המישפטים אמר לוועדת-יתקון שזהו השכר המגיע, מפני שזה השכר המקובל בממשלה לפרוטקציונרים.

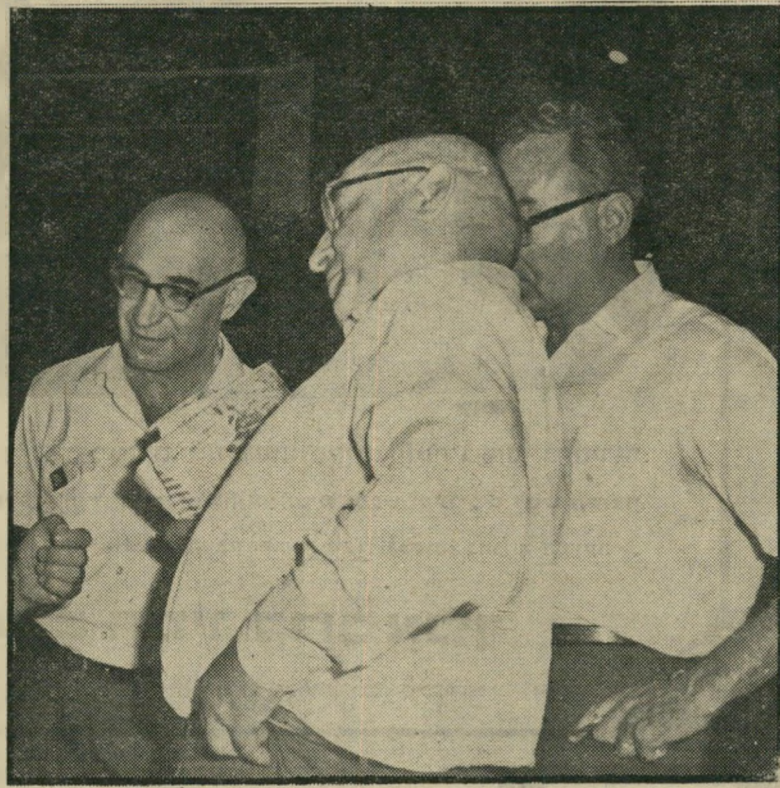
עובדה ב': שלושת חברי-הוועדה, שלושתם אנשים חשובים ורציניים, איש-רו את השכר המוצע בלי היסוס ועירעור, מפני שהם יודעים שזהו השכר המקובל

כשעלה מחיר הלחם, וההמונים היו מרוגזים, היה הקיסר מגדיל את כמות שעשועי הזירה. הוא היה מצווה לקחת עוד כמה נוצרים, ולזרוק אותם לאריות. הנוצרים היו הרבה יותר זולים מן הלחם.

היו ההמונים מסתכלים באריות האוכי לים את הנוצרים, ושוכחים את הלחם. וכך נהנו כולם: הקיסר, ההמונים, האריות, ואפילו הנוצרים, שרכשו לעצמם בדרך זו כרטיס אכספרס לגן-עדן.

חוששני שאצלנו הולך ומש' תרש מ'נהג זה. ופרשת "נתיבי נפט" תוכיח.

תחילה היו הגילויים. נסתבר כי ה' נפט של סיני הפך רכושם הפרטי של

פינחס ספיר * : כל מילה שווה זהב

כמה אנשים, העושים בו כאוות נפשם. הפ' קרות גמורה. שוד לאור היום.

קמה "סערה ציבורית". כל סוללת ה' כתבים והפרשנים בעיתונות, המתפנים מפעם לפעם לעניינים כאלה, ירו מאמרים מפורצים.

בעז בורחה, נאציבה הממשלה למנות ועדת-חקירה.

"הציבור" ניצח, והיה מבוסס. **סערה ציבורית מ' 1 שככה ונדרמה.**

התחילה ההתגוששות בוועדה עצמה. עדים. אמרות-שפר. חקירות. התנצחויות. הציבור עקב אחריהם בהנאה. כמי שצופה בקרב של לודרים.

ואו פירסמה הוועדה את דעת-הרוב שלה, וקמה סערה ציבורית חדשה. כל הפרשנים והכתבים כיוונו את הכלים ש' להם מחדש, וירו עוד פגזים מודפסים. ההתפוצצויות הבויקו באופק הפוליטי, ואמות הסיפים רעדו.

הממשלה נבהדה, והבינה ש' עליה לעשות משהו כדי לשכך את הסערה.

מישהו שיכנע את מוטי פרידמן להת-פטר.

(שמעינא, מוטי, הרי אתה בחור פיי-קח. כדאי לך, עוד תהיה לנו הזדמנות להיפגש. סמוך עלי...)

התפטרותו של מוטי פרידמן נתקבלה בשאגת-ניצחון. כל העיתונאים ציינו ש' זהו ניצחון גדול של "דעת הקהל".

סערה ציבורית מ' 2 שככה ונעלמה כלא היתה.

אבל חוץ מזה לא השתנה שום-דבר. מוטי פרידמן אחד הלך לנוח על המיליונים שלו, אבל אלף מוטי פרידמנים אחרים נשארו ושיגשגו.

מוטי פרידמן רחוק מלהיות נוצרי (אכר, גמל יעבור את קוף-המחז' לפני שעשיר יעבור את שערי גן-העדן) ומ' עצבי דעת-הקהל אינם אריות. אבל במיק' רה זה הם מילאו תפקיד דומה.

המהדורה השלישית של "הסערה הציבורית" התפתחה באותה צורה.

הוועדה החליטה מה שהחליטה על שכרה הטיחה. דעת-הקהל התעוררה כאיש אחד. הפרשנים והכתבים המטירו אש נון-סטופ, כמו התותחים החדשים של צה"ל בטלוויזיה.

הייתכן? דאן הגענו! חצי מילי' יון לירות לעורך-דין? משכורת של חודש עבור הציניים עבורה?

הציבור זעק. הפרשנים התרגשו. ה' עסקנים מיהרו להפיק הון פוליטי מביני-בזו ההון הממלכתי.

הממשלה עמדה מול הסערה, וח'פשה נוצרים שאפשר לזרקם לאריות.

כך גם צץ הרעיון לזרוק להם את שפירא. גם הוא לא הנוצרי הכי טוב ("אשרי שפירי-הרוח, כי להם מלכות ה' שמיים!") אבל בשביל האריות הוא מספיק.

אלא שלא היה צורך בנתח שמן כזה. די היה לזרוק לאריות את מחצית שכר-הטירחה המנופח, וההמונים בקירקס היו מרוצים.

סערה ציבורית מ' 3 שוככת. בסוף החליט שפירא לזרוק את עצמו לתוך הוירה. זה משמח לב רבים.

אבל שום דבר לא השתנה. מקומו של שפירא ייתפס על-ידי משהו אחר, הפרקליטי טים הנפגעים יתנחמו, והפרוטקציונרים האחרים יוסיפו לגרוף לכיסם את כספך, בעזרתה האדיבה של הממשלה.

אני בא לזלזל בסערות ציבוריות. להיפך, אני פועל כמיטב יכולתי כדי לעוררן בשעת הצורך.

יש ערך עצום — ממשו ומו' סרי — להתקוממות הציבור נגד מועשי-עווליה.

בפרשת נתיבי-נפט הוכח בעליל, כי התקוממות זו יכולה לנצח — ולא פעם אחת.

אולם ההתקוממות מחטיאה את מטרחה, אם היא באה על סיפוקה כאקט סמלי כלשהו מצד הממ' שדה — מינוי ועדה, התפטרות מנכ"ל, הורדת כמה לירות משכר-הטירחה.

כי אחרי האקט הסמלי, הכל נשאר על כנו. השיטה שהצמיחה פרשות אלה ממשכה לפעול, המימסד נשאר על כנו, שיכתב הפרוטקציונרים ממשכה להתעשר.

כדי לשנות את המצב — לא די בפסטיבלים של סערות-ציבוריות רבות ישעה. דרושה פעולה ציבורית רצופה, תכליתית ומתמדת, לחיפוי השיטה כולה.